

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C96 – FIN5**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 26 januari 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Smaers tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de verkeersbelasting en de vrijstelling voor tijdelijke nummerplaten	3
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de wildgroei aan indexeringsmechanismen binnen de Vlaamse overheid	4
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de vertraagde inning van de verkeersbelasting	5
Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het jongste rapport van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) met betrekking tot de evaluatie van de Vlaamse begroting 2010	6

■

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Smaers tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de verkeersbelasting en de vrijstelling voor tijdelijke nummerplaten

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Voorzitter, minister, ik had een schriftelijke vraag ingediend die intussen is omgezet in een vraag om uitleg.

Vanaf 1 juni 2008 is iedere burger van de Europese Unie die zich vestigt in een andere lidstaat, verplicht zich in te schrijven in het wachtregister, waardoor hij het recht heeft om een tijdelijke nummerplaat te krijgen bij de Directie Inschrijvingen Voertuigen (DIV). Voor zo'n tijdelijke nummerplaat moet echter geen belasting op de inverkeerstelling (BIV) of verkeersbelasting (VB) worden betaald gedurende zes maanden.

In de praktijk worden er blijkbaar carrousels opgezet door dergelijke aanvragers door na afloop van de periode die periode te laten overgaan naar een familielid of een vriend om zo de BIV en de VB te ontwijken voor een nieuwe periode van zes maanden.

Mijn schriftelijke vraag ging dus over deze problematiek. De vrijstelling van de BIV en de VB op tijdelijke nummerplaten zou voor een veel kortere periode moeten gelden, bijvoorbeeld voor drie maanden en zou bij vernieuwing of verlenging voor eenzelfde voertuig niet meer mogen worden gegeven. Er zou dus nog maximum één periode van drie of zes maanden zijn voor een tijdelijke nummerplaat.

De gewesten zijn bevoegd voor de verkeersbelasting en de belasting op de inverkeerstelling. Minister, betekent dit ook dat de gewesten bevoegd zijn voor de vrijstelling van de verkeersbelasting en de BIV voor tijdelijke nummerplaten? Worden er maatregelen overwogen om bovenvermelde anomalieën op te lossen? Ik denk dat maatregelen zeker zullen bijdragen aan een efficiëntere overheid en een efficiëntere inning en aan hogere efficiëntiewinsten.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Smaers, ik verontschuldig me omdat we uw schriftelijke vraag niet hebben beantwoord. In de beginperiode hadden we wat achterstand, intussen worden de schriftelijke vragen wel tijdig beantwoord.

De gewesten zijn inderdaad bevoegd voor de aanslagvoet, de heffingsgrondslag en de vrijstelling. De federale overheid is bevoegd voor de inschrijving van de voertuigen en het toekennen van de nummerplaten. De federale overheid bepaalt ook hoelang een tijdelijke inschrijving geldig is. Ik kan daar dus niets aan doen. De omzetting van zes maanden naar drie maanden – zoals u vraagt – kan niet omdat het een federale materie is.

Ik heb bij het Agentschap Vlaamse Belastingdienst nagevraagd of ze op de hoogte zijn van deze carrousels. Ze hebben er geen enkele weet van. Ik heb gevraagd om deze vraag ook te stellen aan de Federale Overheidsdienst Financiën. Als het nodig is, dan kom ik daar zeker op terug en zal ik de nodige maatregelen nemen. Maar in Vlaanderen is men niet bekend met dergelijke carrousels, maar we kijken het verder na.

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Ik heb de problematiek wel degelijk ergens uit gehaald. Ze bestaat volgens mij wel. Ze is terug te vinden in een nota voor het tegengaan van fiscale fraude. De verkorting van de termijn en de niet-verlenging worden voorgesteld als een van de mogelijke maatregelen tegen fiscale fraude. Het is dus wel degelijk een problematiek die bekend is en waartegen er zelfs maatregelen zijn geformuleerd. Blijkbaar is Vlaanderen wel bevoegd voor die vrijstelling, dus kan Vlaanderen daaraan wel tegemoetkomen en maatregelen nemen in de strijd tegen de fiscale fraude.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de wildgroei aan indexeringsmechanismen binnen de Vlaamse overheid

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, minister, op het terrein worden af en toe opmerkingen gemaakt over het aantal verschillende indexeringsmechanismen binnen de Vlaamse overheid. Dan denk ik vooral aan de subsidiëring van de cultuursector, en ook aan al die verenigingen in de milieusector. Binnen elk beleidsdomein blijken er verschillende indexeringsmechanismen te gelden. Ik hoef niet uit te leggen hoe dat mechanisme werkt. Iedereen kent het. Het is goed dat op die manier de koopkracht kan worden bestendigd.

Die verschillende mechanismen die in de praktijk van toepassing zijn, zijn wellicht historisch gegroeid. Hoewel het systeem goed is, kan het jammer genoeg toch tot misnoegdheid leiden. De verenigingen of andere instanties die genieten van toelagen of subsidies van de Vlaamse overheid, hebben daar geen goed zicht op, of begrijpen niet waarom in bepaalde sectoren elk jaar een indexaanpassing plaatsvindt, terwijl dat in andere sectoren samen met de referentie-index gebeurt. Er is dus heel wat onduidelijkheid, wat tot vragen en een zekere misnoegdheid leidt bij diegenen die ervan kunnen genieten.

Minister, hebt u een zicht op het aantal verschillende indexeringsmechanismen binnen de Vlaamse overheid, en dan zeker wat een aantal belangrijke subsidiedomeinen betreft? We hebben dat zelf enigszins onderzocht. Alleen al binnen de cultuursector zouden er een twintigtal verschillende indexeringsmechanismen bestaan. Als de inflatie hoog is, volgen sommige mechanismen die prijsontwikkeling op de voet, terwijl het bij andere wat duurt. Nu is de inflatie stilgevallen en is daar ook wat onduidelijkheid over.

Hoe evalueert u die situatie? Hebt u ook al gehoord dat dit soms tot vragen en wat minder transparantie leidt? Hoe ziet u dat in de toekomst evolueren? Lijkt het u nuttig dat transparanter te maken door te harmoniseren en te vereenvoudigen, zodat iedereen, zeker binnen elk beleidsdomein, min of meer op dezelfde manier zou kunnen genieten van hetzelfde indexeringsmechanisme?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, mijnheer Van den Heuvel, er is daadwerkelijk een probleem van gelijkberechtiging. Ik kan u eerlijk gezegd echt geen exact cijfer geven met betrekking tot het aantal indexeringsmechanismen. Die dingen zijn natuurlijk historisch gegroeid. Ik begrijp dat het indexeringsmechanisme heel dikwijls een onderdeel vormt van de afspraken en van de onderhandelingen die hebben plaatsgevonden tussen de administratie en die maatschappelijke actoren die subsidies krijgen.

U weet dat ook: als er eenmaal een afspraak is gemaakt over een indexeringsmechanisme, is het heel moeilijk om dat te veranderen, tenzij er natuurlijk sprake is van meer geld. Als er sprake is van een subsidieverlaging, is het heel moeilijk om dat te veranderen. Er bestaat altijd de kans dat iemand zich benadeeld voelt, maar zoals u zegt, zijn er ook vandaag organisaties die zich benadeeld voelen, alleen maar omdat ze een ander indexeringsmechanisme hebben dan andere organisaties.

Zelf ben ik uiteraard een voorstander van een eenvoudiger systeem. Bij de begrotingsopmaak 2011 zal ik dat ook mee op tafel leggen. Dat lijkt me het juiste ogenblik om dat te bekijken. Mijn uitgangspunt daarbij zal zijn dat een harmonisering mogelijk is, maar dan met een gesloten enveloppe, waarbij de positieve effecten voor de ene uiteindelijk kunnen worden gecompenseerd door negatievere effecten voor de andere. Ik zal bekijken of er eensgezindheid

bestaat binnen de Vlaamse Regering om het indexeringsmechanisme in die zin aan te passen. Dat zou een vereenvoudiging zijn voor iedereen.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb de indruk dat er ook op het terrein een zekere bereidheid tot vereenvoudiging en transparantie, dus tot heldere afspraken bestaat, natuurlijk zonder dat daar een besparingsoperatie van wordt gemaakt en zonder dat het indexeringsmechanisme in vraag wordt gesteld door het eventueel te vertragen. Ik ben tevreden met uw antwoord. Ik ben er ook van overtuigd dat u althans bij sommige van uw collega's een gewillig oor zult vinden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de vertraagde inning van de verkeersbelasting

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, minister, we hebben deze vraag verleden jaar of twee jaar geleden ook al aan toenmalig minister Van Mechelen gesteld. Toen was er sprake van een verkeerde inning. Blijkbaar hadden een aantal mensen hun aanslagbrief niet gekregen. Toen is dat opgelost.

Nu hebben we geen zicht op de grootte, maar we hebben toch opnieuw vragen en e-mails gekregen van mensen die stellen dat ze niet op tijd een aanslagbiljet hebben gekregen. Ze worden opnieuw geconfronteerd met een administratieve boete.

Minister, hebt u nog signalen gekregen dat de inning van de verkeersbelastingen door de FOD Financiën problematisch verloopt? Weet u over hoeveel dossiers het gaat? Kunnen de administratieve boetes zoals in het verleden worden kwijtgescholden?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van den Heuvel, ik heb gezien dat mijn voorganger daar in het verleden inderdaad op ingegaan is. Ik ga de punten uit de wetgeving daaromtrent niet herhalen.

U bent op de hoogte; u weet dat de uitnodiging tot betaling van de verkeersbelasting strikt genomen geen wettelijke verplichting is. Het is slechts een gebruik. Normaal gezien moet iedereen zelf weten wanneer hij zijn verkeersbelasting moet betalen. Ik vind dat we er toch mogen van uitgaan dat die uitnodiging er komt.

Het kwijtschelden van de administratieve boete is ook een federale bevoegdheid, maar – en dat is het positieve – we hebben geïnformeerd of de situatie van 2009 zich opnieuw heeft voorgedaan. Volgens de collega's van de FOD Financiën is dat niet het geval. Het contactcenter van de FOD Financiën heeft niet opvallend meer telefoons ontvangen met betrekking tot de niet-toezending van de betalingsuitnodiging voor de verkeersbelasting. De FOD Financiën beweert geen kennis te hebben van het bestaan van nieuwe problemen in 2009.

Ik veronderstel dat het uitzonderingen zijn, terwijl het een jaar geleden om 20.000 dossiers ging. We volgen dit verder op.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Vorig jaar ging het inderdaad om een pak van 20.000 dossiers met een drietal maanden vertraging. We hebben daar nu dus geen zicht op; we hebben twee, drie mails gekregen, vandaar mijn vraag. Ik hoop dat het juist is wat u zegt, en dat de uitzondering de regel bevestigt van een correcte inning.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het jongste rapport van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) met betrekking tot de evaluatie van de Vlaamse begroting 2010

De voorzitter: Collega's, voor deze vraag om uitleg is de SERV uitgenodigd. De heer Mathot kan hier plaatsnemen. U kunt uw vragen over het rapport tot hem richten. Later kunt u in discussie gaan met de regering.

De SERV geeft gewoonlijk erg goede begrotingsadviezen. De regering gaat daar niet altijd mee akkoord, dat was vroeger ook zo. De SERV maakt zijn eigen analyse en de regering haar eigen besluitvorming. Die legt ze dan aan het parlement voor.

De heer Eric Van Rompuy: Het jongste SERV-rapport is globaal genomen positief ten aanzien van de begrotingspolitiek van de Vlaamse Regering. Als het om de cijfers gaat, bevestigt de SERV een aantal dingen.

De raad heeft ook zelfkritiek. Het was de SERV die over de onderbenutting van de kredieten stelde dat het om een zeer hoog bedrag zou gaan eind 2009. Maar het is lager uitgevallen. De SERV beveelt onder meer aan: "(...) naar aanleiding van de begrotingscontrole de hypothese inzake onderaanwending voor 2010 opnieuw te evalueren." Men heeft nagegaan waarom de onderbenutting veel lager was dan geschat. Ze hebben daar een analyse van gemaakt en vastgesteld dat ze in een aantal hypothesen de zaken te positief hebben ingeschat. Uiteindelijk was de benutting van kredieten hoger dan men had vooropgesteld.

De SERV stelt vast dat de maatregelen inzake efficiëntiewinsten bij de apparaatskredieten in 2010 niet de geplande 215 miljoen euro zullen opbrengen maar 157 miljoen euro, en voegt eraan toe: "De transparantie van de begrotingen 2009 en 2010 zou aanzienlijk kunnen worden verhoogd door een tabel neer te leggen hoe deze efficiëntiemaatregelen worden vertaald in de begroting." Dat is niet altijd duidelijk. Vaak wordt er geen onderscheid gemaakt tussen de impact van de conjunctuur op het budget en de impact van besparingen.

Ook inzake schuldevolutie pleit de SERV voor meer transparantie, onder meer inzake pps-operaties omdat steeds meer bijkomende budgettaire verrichtingen op termijn de reële schuldpositie van de Vlaamse overheid bezwaren en in de begrotingen die aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd, niet zichtbaar zijn. Dat is een belangrijk punt, want het aantal pps-constructies zal toenemen, en dat zal de transparantie van de begroting bemoeilijken.

Inzake de begrotingscontrole 2010 verwacht de SERV extra ontvangsten ten belope van 158 miljoen euro, ten gevolge van een betere conjunctuur dan oorspronkelijk verwacht. De SERV vindt dat die middelen bij prioriteit en eenmalig moeten worden aangewend voor de ondersteuning van het Werkgelegenheids- en Investeringsplan van de Vlaamse Regering (WIP). Het gaat immers om eenmalige middelen, en daarvoor dus bijzonder geschikt.

De SERV poneert ook een stelling. Wat de terugbetaling van de KBC-schuld betreft, is de SERV van oordeel dat extra inkomsten dankzij de terugbetaling van de KBC-schuld – bovenop de terugbetaling van de hoofdsom van 3,5 miljard euro – integraal moeten worden aangewend voor schuldafbouw om de begrotingsschuld af te lossen die sinds 2009 is ontstaan wegens budgettaire en andere, bijkomende uitgaven. Het betreft dus die fameuze 1,5 miljard euro.

Ik heb een aantal kritische elementen uit het rapport gehaald waarop mijns inziens een antwoord moet worden geformuleerd in de aanloop naar de begrotingscontrole, en dat moet ook leiden tot het doorvoeren van een aantal correcties. De SERV zegt ook dat we in 2011 een evenwicht kunnen realiseren. Volgens de SERV moet de regering daartoe maatregelen

voor een bedrag van 622 miljoen euro uitwerken. Dat is een zeer hoog bedrag. Dit jaar is men er wel in geslaagd om de uitgaven wat te drukken dankzij de afschaffing van de jobkorting, maar in 2011 zullen wellicht grondiger maatregelen nodig zijn om het evenwicht te realiseren.

De SERV kijkt verder dan 2011. Maar dat blijft toch wat koffiedik kijken. Straks hebt u een vergadering, minister, waar het voornemen van de federale regering om na 2012 3 percent te realiseren, zal worden besproken, en duidelijk zal worden wat de mogelijke impact voor Vlaanderen is.

Tot zover de elementen die ik uit het rapport licht. Ik vermoed wel dat andere commissieleden andere aspecten zullen aansnijden. We kunnen straks de SERV in de discussie betrekken als verduidelijking nodig is.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, zoals terecht is gezegd, is het rapport van de SERV een bijzonder interessant document dat met de nodige kritische zin is geschreven. In dit geval is het echter zo dat het onvoorstelbaar snel is gedateerd.

Ik heb een voorafgaande vraag. Tijdens de bespreking van de begrotingscontrole 2009 en het opstellen van de begroting 2010 is nogal wat is misgegaan en in de schoenen van het verleden geschoven. Na de derde begrotingscontrole is gezegd dat de begroting met een tekort van 996 miljoen euro zou kampen. Daarin zat een doorstorting van 500 miljoen euro aan het Egalisatiefonds. Dat zou ertoe leiden dat de begroting 2010, na de terugstorting door het Egalisatiefonds, er beter aan toe zou zijn en het gemakkelijker zou worden om in 2010 af te klokken op een tekort van ongeveer 500 miljoen euro.

In het rapport van de SERV staat in dat verband op bladzijde 10 een eenvoudige vaststelling: “Naast het nieuwe beleid en de besparingen heeft de Vlaamse Regering ook 500 miljoen euro overgeheveld aan het Egalisatiefonds.” Wij hebben dat bekritiseerd en ook het Rekenhof heeft in zijn rapport over de begrotingscontrole 2009 daar scherpe kritiek op geuit. Er bereiken ons nu geruchten dat ook de Hoge Raad van Financiën (HRF) zou beslissen of beslist hebben dat die overdracht van 500 miljoen euro aan het Egalisatiefonds in 2009 niet kan. Hoe het precies zit, weet ik niet, want ik kreeg het document niet te pakken. Dergelijke beslissing betekent dat het resultaat van de begroting 2009 nog slechter wordt, om het cijfer van 1,2 miljard euro te bereiken. Dat is een gevolg van de gigantische onderbenutting ten belope van 750 miljoen euro.

Het resultaat verbetert nu met een bedrag van 500 miljoen euro, maar de beslissing van de HRF betekent ook dat we vandaag werken met een begroting 2010 waarin een extra tekort ten belope van 500 miljoen euro moet worden verrekend. Ik vraag me af of het zin heeft om het advies van de SERV te bespreken en te stellen dat de meevallers die zullen ontstaan ten gevolge van een licht verbeterde economische groei – goed voor ongeveer 160 miljoen euro – eenmalig kunnen worden gebruikt voor het WIP. Dat is een hypothetische discussie in het licht van de visie van de HRF, die stelt dat de begroting negatief gecorrigeerd moet worden voor een bedrag van 500 miljoen euro.

Voorzitter, ik denk dat het aanbeveling verdient om eerst dat uit te klaren vooraleer we zinvol over dat document en een aantal suggesties kunnen discussiëren. Als inderdaad blijkt dat de HRF dit standpunt inneemt, dan verandert de budgettaire toestand compleet en moet morgen de begroting 2010 helemaal opnieuw moeten worden opgesteld, zelfs als het vorderingssaldo voor 2009 vanzelfsprekend verbetert, maar dat is dan wel post factum.

De voorzitter: Dat rapport is er niet. Wat u zegt, is een hypothese. Het is moeilijk om op basis van een hypothese te discussiëren.

De heer Dirk Van Mechelen: Als dit juist is – en ik vrees dat dit het geval is – dan is het nu toch moeilijk om te praten over een aanbeveling om extra geld te gebruiken voor het WIP.

De voorzitter: Dat is uw mening. Iedereen moet hier evenwel de kans krijgen het rapport van de SERV te bestuderen en daarover vragen te stellen.

De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Voorzitter, wat de werkzaamheden betreft, vraag ik om verduidelijking. Ik wil wel het rapport van de SERV bespreken, maar volgens de agenda ligt hier een vraag om uitleg ter discussie. Wat is het precieze doel van dit debat?

De voorzitter: Het is de bedoeling dat de SERV een aantal analyses, vaststellingen en aanbevelingen verwoordt, en de commissie daarover een mening vormt. De heer Van Mechelen is het niet eens met de analyse van de SERV.

Op bladzijde 10 van het rapport stelt de SERV: “Naast het nieuwe beleid en de besparingen heeft de regering ook 500 miljoen euro overgeheveld naar het Reservefonds. Zoals reeds aangehaald bij de bespreking van de ontvangsten had deze enkel tot doel de onverwachte extra ontvangsten van 2009 te compenseren.” De heer Van Mechelen betwist dat. Wellicht zijn er nog andere elementen in de discussie in te brengen. Ik wil hier de commissie de kans geven om op basis van dat rapport van de SERV de regering met een aantal elementen te confronteren. De SERV oefent geen parlementaire controle uit: wij doen dat.

De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Voorzitter, u hebt misschien meer tijd dan ik, maar ik heb het rapport nog niet gelezen. Nu wordt er een vraag om uitleg over gesteld, maar kunnen we niet eerst een goede uiteenzetting krijgen van de SERV met de mogelijkheid om het rapport eerst eens grondig te lezen?

Je moet het niet altijd eens zijn met de inhoud van de SERV-rapporten, maar ze zijn van een zeer degelijke kwaliteit. Kunnen we niet een aparte toelichting krijgen zodat we een goede gedachtewisseling kunnen houden? Intussen hebben we dan tijd om het rapport te lezen. We hebben het ontvangen op 20 januari en nu is het 26 januari.

De voorzitter: We zullen de minister de kans geven om te antwoorden op de gestelde vragen. Over twee weken kunnen we dan de SERV uitnodigen om het rapport grondiger te bespreken indien het nodig is.

De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete: Ik kan voor een keer het initiatief van de parlementsvoorzitter bijtreden. Ik vind dat het rapport toch tamelijk belangrijk is. Ik heb het maar even diagonaal kunnen bekijken, maar ik vind dat we toch een hele commissievergadering zouden moeten besteden aan de bespreking ervan. Er staan belangrijke elementen in: de eventuele terugbetaling door KBC. Wat zal ermee gebeuren? Wordt dit aangewend voor schuldaflossing of voor een investeringsbeleid?

Ik zou er dus ook voor pleiten om deze accurate vragen voor een volgende commissievergadering te bewaren.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, u en de heer Van Mechelen hebben een aantal vragen gesteld waarop de minister bereid zou moeten zijn te antwoorden. We kunnen daarna nog een meer uitgebreide discussie houden.

Over de KBC-schuld hebben we het nu al twee maanden. De standpunten zijn duidelijk. Standpunten kunnen af en toe eens veranderen, misschien bij u, maar ik denk dat iedereen nu ongeveer weet waarvoor hij staat. We kijken uit naar de regering, die ons heeft beloofd om in maart of april hierover een voorstel te doen.

Ik ben ook nieuwsgierig naar de houding van de minister tegenover de drie punten die zijn aangehaald. Het eerste ging over de Hoge Raad van Financiën. Het tweede ging over 158

miljoen euro extra aan meerontvangsten volgens de laatste economische prognoses. De SERV stelt voor om dit extra te investeren in het Werkgelegenheids- en Investeringsplan. Hoe staat u daar als minister van Begroting tegenover? De derde vraag ging over de publiek-private samenwerking in het onderwijs. Die vraag is drie weken geleden ook nog eens door de heer De Meyer gesteld.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, ik heb er geen probleem mee dat die enkele punten worden beantwoord, maar ik zou het waarderen als dit gestructureerd zou worden aangepakt en niet zomaar vlug vlug naar aanleiding van een vraag om uitleg. Het zou goed zijn dat we een omstandige uiteenzetting krijgen van de SERV en dat we er daarna uitgebreid kunnen op ingaan. Het zou het voor ons een stuk gemakkelijker maken om dit te bespreken, maar het zou ook een waardering zijn voor het werk van de mensen van de SERV.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Alle begrip voor diegenen die het rapport nog niet hebben kunnen lezen, maar het verdient zeker warme aanbeveling. De essentie staat op pagina 85, waar wordt aangegeven welk traject er nog zal moeten worden afgelegd om in 2011 tot een begroting in evenwicht te komen. Het is ook een mooie voorbereidende oefening voor wanneer we – ik neem aan weldra – de meerjarenbegroting kunnen bespreken. Als de regering akkoord gaat met wat de SERV stelt op bladzijde 85, moet er een bijkomende inspanning van 622 miljoen euro worden geleverd.

Er is – neem me niet kwalijk dat ik het woord durf te gebruiken – een ‘kaduke’ begroting 2010 als gevolg van de herkwalificatie van de 500 miljoen euro. We zitten dus – in alle bescheidenheid – met een levensgroot probleem. En dan de begroting 2010 binnen het vooropgestelde begrotingstraject houden – quid dit doortrekken naar 2011 met een bijkomende inspanning van 622 miljoen euro – lijkt me niet zo eenvoudig.

Op mijn tweede vraag kan de SERV misschien antwoorden. Ik merk in de ingrepen de extra uitgaven van de jobkorting voor 2009 op, wat te maken heeft met het feit dat de jobkorting niet bij iedereen van de bedrijfsvoorheffing kon worden afgetrokken. Men heeft het over een bijkomende verrichting van 205 miljoen euro. Ik heb een vraag over de aanrekeningsregels van de jobkorting. De jobkorting is normaal gezien een betaling van de Vlaamse overheid aan de federale overheid die dit verrekent in haar belastingen. Er was een akkoord over de uitbetaling van de jobkorting en de aanrekening. Bij mijn weten – maar ik kan me dus vergissen – moet men ESR-matig na de berekening van het vorderingssaldo, de jobkorting dan op het volle gewicht van de implementatie in 2009 rekenen. Ik zie dat u dat doortrekt tot en met 2011, terwijl het normaal een overdracht is geweest van de Vlaamse overheid aan de federale overheid. Er was een akkoord over hoe we het zouden financieren. Waarom beschouwt de SERV het als aan te rekenen op het vorderingssaldo van 2011? Dat begrijp ik niet, maar het zal wel aan mij liggen.

De voorzitter: Ik stel voor dat de minister antwoordt op de vragen die gesteld zijn. We kunnen afspreken om over twee weken de SERV uit te nodigen. Dat kunnen we dan ook beschouwen als een voorbereiding op de begrotingscontrole.

Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, ik heb geen gesprek gehad met de Hoge Raad van Financiën. Ik begrijp dat de heer Van Mechelen – minister Van Mechelen – heel veel contacten heeft vanuit zijn ervaring uit het verleden. Aan mij is op geen enkele manier meegedeeld dat er een probleem is.

Als er een probleem is, dan is het 500 miljoen euro die in 2009-2010 verschuift. De totaliteit blijft natuurlijk vrij gelijklopend. Voor zover ik bladzijde 85 van het SERV-rapport begrijp – over de 622 miljoen euro – gaat het over het feit dat ook de SERV weet dat de 500 miljoen

euro die we gebruiken om in 2010 aan 500 miljoen euro te komen, in 2011 wegvalt. Daar moet dus een besparing komen – als ik het goed heb begrepen – van 622 miljoen euro om een begroting in evenwicht te hebben in 2011. Dat is een eerste aspect.

Voor de rest ben ik het eens met de voorzitter en de meeste commissieleden dat de SERV meestal zeer interessante en rigoureuze rapporten aflevert. Dat is ook dit keer het geval. Ik ben eerlijk gezegd blij dat de SERV eigenlijk zegt die 500 miljoen euro voor het Egalisatiefonds te steunen. Ook omschrijft de SERV dat als het verhinderen van een stop-and-gopolitiek.

De vragen spitsten zich vooral toe op de begroting 2010. De SERV zegt daarvan dat de meevallers, zowel aan de inkomstenzijde als aan de uitgavenzijde, relatief beperkt zijn. Aan de uitgavenzijde gaat het volgens de SERV over 1 miljard euro tegenover 168 miljoen euro aan meevallers. De SERV heeft het over de onderbenutting en geeft ook een aantal indicaties voor 2010. De determinanten van de onderbenutting in 2009 hebben we nu opgevraagd. Tegen de begrotingscontrole 2010 zullen we die hebben.

Ik heb het al aangekondigd in deze commissie en, denk ik, ook in de plenaire vergadering: een van de belangrijke elementen bij de begrotingscontrole 2010 zal erin bestaan te bekijken of dat cijfer van 470 miljoen euro die we vandaag hebben gezien als onderbenutting, nog kan worden rechtgehouden, zeker als we bijvoorbeeld bedenken dat een deel van de onderbenutting in 2009 te maken had met de jobkorting. We zullen dat zeker mee in overweging nemen, samen met het rapport en de indicaties die ook de SERV daarover geeft.

Mijnheer Van Rompuy, u hebt een aantal dingen naar voren gebracht over de meevallers aan de inkomstenzijde in 2010. De SERV stelt voor die te gebruiken voor het WIP. Wat de financiële participatie in KBC betreft, zou de terugbetaling naar schuldafbouw moeten gaan. Wat die schuldafbouw betreft, hebben we daadwerkelijk beloofd dat mee in overweging te nemen bij de meerjarenbegroting. Wat de meevallers betreft, neemt de regering het standpunt in dat de begroting 2010 met een tekort van 500 miljoen euro zal worden afgesloten, en dat meevallers kunnen worden gebruikt. Waaraan zullen die worden besteed? Er kunnen misschien tegenvallers opduiken bij de dingen waarin we hebben voorzien. Het einddoel blijft echter een tekort van 500 miljoen euro voor 2010 en een evenwicht voor 2011. Op die meevallers zullen we een beter zicht hebben als in de loop van februari de nieuwe parameters worden bekendgemaakt. Dan maakt het Federaal Planbureau zijn economisch budget op. Bij de begrotingscontrole zullen we dan kunnen zien wat die meevallers betekenen en waar dat geld kan of moet worden ingezet. Ik begrijp echter dat de SERV dus voorstelt om nog extra geld te besteden aan het WIP, boven op de 22,5 miljoen euro die daarvoor werd uitgetrokken in de begroting.

Dan is er nog de 622 miljoen euro voor 2011. Het is een belangrijke oefening die de SERV ter zake heeft gemaakt. Al bij de bespreking van het regeerakkoord heeft de Vlaamse Regering er zich rekenschap van gegeven dat die begrotingsopmaak 2011 een moeilijke oefening wordt. Zoals de SERV stelt in zijn rapport, zijn er in 2009 en 2010 belangrijke inspanningen geweest, maar deze inspanning komt er nog eens bij. Een van de belangrijkste elementen die we hebben gebruikt om te komen tot een begroting in evenwicht, de vermindering van de jobkorting, kunnen we natuurlijk niet tweemaal inzetten. We beseffen dus zeer goed dat we een moeilijke oefening tegemoet gaan.

Ik begrijp dat de SERV stelt dat het soms moeilijk is om goed af te lijnen wat nu al dan niet efficiëntiewinsten zijn. Dat heeft natuurlijk ook deels te maken met de aanpak die is afgesproken binnen de Vlaamse Regering en die in het regeerakkoord staat. We hebben afgesproken dat we weliswaar lineair de grootte van de besparingen zouden bepalen, maar dat er verschuivingen zouden mogen zijn wat de concrete besparingen betreft, dat er compensaties mogen gebeuren, als die op termijn maar worden omgezet in structurele besparingen. Dat maakt het natuurlijk wat minder transparant, maar ik ga ervan uit dat dit zich op termijn uitkristalliseert en zo duidelijker wordt.

Een fundamentele vraag is of de regeringsprestaties afmeten aan de meerjarenbegroting, zoals de SERV voorstelt, de goede werkwijze is. Het is misschien de moeite om daarover een discussie te hebben in de commissie. Valt op die manier daadwerkelijk te zien wat de mee- of tegenvallers zijn, wat het beleid is en waar efficiëntiewinsten worden geboekt? Over die vraag kunnen we het hebben, mijnheer Van Mechelen, temeer daar, als ik me niet vergis, ook in het verleden een meerjarenbegroting heel vaak vooral een meerjarenraming is geweest. Het was een antwoord op de vraag wat er in de toekomst zou gebeuren bij ongewijzigd beleid of bij een aantal aspecten. Anders moet de regering bijna een begrotingsopmaak doen voor alle jaren die komen. Daarom lijkt het me zeer zinvol om een discussie ten gronde te voeren over die vergelijking met een meerjarenbegroting.

De voorzitter: De heer Mathot heeft het woord.

De heer Axel Mathot: In eerste instantie wil ik zeggen dat de SERV – en dat is niet enkel het SERV-secretariaat dat hier nu zit, maar ook de sociale partners – graag bereid is om zowel de beleidsaanbevelingen uit het rapport als de technische elementen voort toe te lichten, in deze commissie of elders. Dat kan het debat alleen maar bevorderen.

Ik ga in op de vraag van de heer Van Mechelen. Ons rapport is op dat punt net niet achterhaald. Het HRF-advies is op vrijdag voor ons advies naar buiten gebracht en, flexibel als we zijn, hebben we dat verwerkt. We hebben dat geanalyseerd op bladzijde 89. Het HRF-advies stelt dat de manier waarop Vlaanderen die 500 miljoen euro aanreken, niet de boekhoudkundig correcte manier is. Dat probleem moet worden opgelost. De HRF stelt echter ook, met een min of meer sibillijnse, maar voor ons toch duidelijke zinswending, dat dit probleem tegen 2012 moet zijn opgelost. Die 500 miljoen euro staat nu eenmalig in de begroting. 2010 wordt daardoor beïnvloed. In 2011 is dat probleem weggewerkt. Noch het saldo van 2011, noch dat van 2012 wordt erdoor beïnvloed. Op die manier wordt tegemoetgekomen aan de vraag van de HRF op dat punt. Dat betekent concreet dat, met betrekking tot het aanwenden van de extra meevallers die zouden kunnen opduiken bij de begrotingscontrole, onze zienswijze overeenstemt met die van de HRF.

Dan was er de technische vraag over de jobkorting. Het is natuurlijk het Instituut voor Nationale Rekeningen (INR) dat daarover uitsluitsel moet geven, maar zoals wij dat zien, is die jobkorting nog niet volledig uitbetaald in 2009. Het ogenblik van de inkohiering van de belastingen is het economisch referentietijdstip dat het INR volgens ons zal hanteren als tijdstip van aanrekening. Dat betekent dus dat het gaat over belastingen die in 2011 zullen worden terugbetaald, wat volgens ons betekent dat er in 2011 sprake zal zijn van een extra uitgave. Ik geef echter toe dat het gaat over een INR-specialiteit. Het zou kunnen dat ze er een ander standpunt op nahouden, maar zo interpreteren wij dat momenteel. We denken dat het zo zal gebeuren.

Het effect van die 500 miljoen euro in 2011 is misschien nog wat onduidelijk. Dat staat in onze tabel op bladzijde 85. Dat is een belangrijke tabel, zoals de heer Van Mechelen terecht opmerkt. Daarin staat min 500 miljoen euro, maar dat is in vergelijking met 2010. Als in 2010 uiteindelijk om een of andere reden zou worden beslist om iets anders te doen met die 500 miljoen euro – het gaat dan over die uitgaven en inkomsten –, dan zou dat een ander effect hebben. Zoals het momenteel is goedgekeurd in de begroting 2010, vergt dat volgens ons dus geen bijkomende inspanning. Het is een feit dat de inkomsten daardoor met 500 miljoen euro zullen dalen, maar dat betekent dat we opnieuw op het normale niveau komen van de structurele groei van de federale overdrachten. Het is die eenmalige verrekening die wordt opgevangen en opnieuw wegvalt, waarna we gewoon opnieuw op het normale groeipad komen.

Er valt een kleine technische opmerking te maken over 110 miljoen euro, maar in grote lijnen zal die 500 miljoen euro volgens ons geen extra probleem vormen in 2011.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, ik had daarover gelezen, dat is mijn fout.

In elk geval is het bijzonder cryptisch omschreven, maar dat zijn we gewend. Als ik het goed begrijp, zal het vorderingssaldo van 2009 sowieso gecorrigeerd worden met die 500 miljoen euro. Zoals het hier staat, begrijp ik dat de HRF zegt – en dat is mijn fundamentele vraag, anders zitten we met een fundamenteel probleem – dat het begrotingstekort van 2010 geen 493 miljoen euro zal zijn, maar we aanvaarden dat het 993 miljoen euro is, op voorwaarde dat men in 2011 weer op het begrotingstraject komt om de doelstelling te halen in 2012. Mag ik dat zo vertalen?

De heer Axel Mathot: Het advies van de HRF van januari, het jongste advies waarin deze problematiek wordt opgeworpen, heeft als doel tegemoet te komen aan de 3 percentnorm in 2012. 2012 is een eerste belangrijk ijkpunt; het groeipad daar naartoe stelt de HRF anders voor dan de Vlaamse Regering dat doet. Maar de HRF zegt: als de Vlaamse Regering in 2012 de inspanning doet die nodig is om tot die 3 percent te komen, is er geen fundamenteel probleem. Dan is er een discussie over de aanrekening in 2009 en 2010. Wat telt, is in eerste instantie 2012. De ‘middle-time objective’ met het evenwicht in 2015 volgt in een later stadium. De HRF stelt enige onregelmatigheid vast, maar het is die 3 percent tegen 2012 die telt.

De SERV stelt een zekere onregelmatigheid vast, maar hecht daar niet veel belang aan en neemt daarover geen standpunt in. Wij stellen vast. 2012 moet gehaald worden, het liefst met een zo gelijkmatig mogelijk pad. Dat heeft niet met de boekhoudkundige benadering te maken, maar met de beleidsmogelijkheden.

De voorzitter: De vragen zijn interessant en terecht. De minister heeft een standpunt ingenomen. We zullen straks afspreken wanneer we daar dieper kunnen op ingaan. Dat is een van de punten die voor discussie vatbaar zijn en qua interpretatie gevolgen kunnen hebben op het beleid.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Los van dat inhoudelijke debat over het rapport, dat we wellicht volgende week kunnen voeren, is het voor mij van fundamenteel belang om het standpunt van de regering te kennen. Ze is bezig met een begrotingscontrole en een meerjarenbegroting. Op de meerjarenbegroting is het misschien in totale impact naar 2014 toe weg te egaliseren door een wijziging van de procedure. Maar voor 2010 wil dat zeggen dat men gaat naar een begrotingstekort van bijna een miljard euro.

Minister Philippe Muyters: Het standpunt van de regering is duidelijk. Ik zie niet in dat het moet worden gewijzigd. Voor de dotaties die in 2010 in mindering worden gebracht vanuit de federale overheid, zetten we in het Egalisatiefonds 500 miljoen euro. Ik heb vandaag geen indicatie om dat te veranderen. Als dat is, zullen we dat in de regering bespreken. Ik heb de indruk dat de manier van werken tot effect heeft dat we effectief geen stop-and-gopolitiek voeren. Dat is de essentie van de zaak.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik stel voor dat u dat vrijdag bespreekt in de ministerraad, en ons dinsdag het antwoord geeft.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■